mortale. Ant. prat: ns Ca cy afecty malo illiq
qui Bapm cy fructu reciperet, postea decederet
non in purgatorium, sed in Celum iret: ns Ca Bapi
comparatur martirio; Martir aute, licet in inst.
tgri Martirii venialiter peccaret, recta in Celum
iret. Respo. e admisso antecedenti falso, nullu eē incon
ng cy veniale n impediat fructu Bapi; cu ergo nec ve-
nialis ne dispositio requisita ad Bapm cu fructu
suscipiendu, posse proinde ex hoc cap. exigi Bapt.
ad delendu veniale in illo instanti commissu: dico ex hoc
cap. nec aliunde repugnat, q veniale remittatur dum
sul mittitur; nec alias sul esset Ca remittens, et non esset
et q donatur. Ad primu antecedentis probatione
dic cu Card. de Lugo, eu, qui in Bapo venialiter
peccaret iturum eē in Purgatorium: dum eni dicitur
de bapzato, q si statim decederet, recta in Celum iret,
supponitur, illu nec venialiter in instanti Bapi peccasse
l dic, q si adhuc in hoc statu in Celum iret, Deo esset,
q cy veniale n obest Bapi cu fructu suscipiendi
Deus intuitu Bapi suscepti cu veniali in instanti
ψ. deberet illi remittere veniale p instanti B. 2o

probatio inefficax est; Ca dum Martirium sumit
in hoc morite, dum aute moritur eo n vivit; ergo
nec pecat: Martirium q remittere n pt peta, quae
coexistunt in statu viatore, sed illa sola, quae prius
ponat. Obic ultimo D. August tom 6 libo de Bap
ismo contra Donatistas cap. 12, aiens: solvi p Bap
ismu deinceps contractu e in Bapo. Accedit D. Thoas
3 p q 69 art 10 ad 2um, ubi ait: fictionem remove
ri p Bapm, sed p poenitentiam subsequentem, qua remota
Baptismus aufert culpam, et reatum oium peccatorum praecedentiu
rium, et e sul existentium cy Bapo: q D. August, et D.
Thoas stat pro contraria sententia. Resp. locu D. Augustini
ab obus explicandu eē; nempe eru adversariorum doctrina, peccatum
commissum in Bapo eē sul in eodem instanti remissum, alias
peccatum sul esset, et non esset, q repugnat; hoc aute ad ipse
cu arenit August citato loco subiungens, q ita baptizatus
deinceps reus eē incipit: August eo n loquitur
ibi ex mente ppa, sed arguit Donatistas ad omnem
qui dicebant, eu, qui in statu peti absque decenti dis
positione baptizatur, adhuc justificari p ipsu; illico im

a contificare recedere propter perseverantiam pravae dispositionis: inusitatum addebant, non ideo verum esse Baptismum in haereticis hac mala dispositione; qui iam rectificati fuerant: excipiebant tamen schismaticos ab hac regula; quia non habebant actuale peccatum inimicitiae fraternae quod in actu Baptismi. Hunc autem errorem bene redarguit Augustinus, dicens, quod inimicitiam fraternam fore in schismaticis remanendo, si contraria demum dispositionis, ut Donatistae docebant, non obstat Baptismo cum fructu suscipiendo, ac proinde nec in schismaticis verum fore Baptismum. Haec enim D. Augustinus in illo loco. De cetero cum ex ipsa mente loquitur Augustinus, supponit, peccatum fictionis, et reliqua in instanti Baptismi remissa ad sacramentum posse pertinere. Ad D. Thomam quod attinet, dico, potius pro nobis stare, quam contra nos: ait quod fictio non removetur per Baptismum, sed per poenitentiam subsequentem atque cum fictio removetur, remittitur: ergo non per Baptismum, sed per poenitentiam remittitur. Dices, id esse verum de peccato fictionis; non vero de aliis simul existentibus cum Baptismo, de quibus expresse ait D. Thomas remitti per Baptismum. Respondeo, illa verba D.

Thomae et quae simul existentium cum Baptismo appellare supra peccata praeterita, et praecedentia Baptismum, de quibus ait, quod in casu fictionis existunt quae simul cum Baptismo, non quia ipsa actu committuntur, sed quia tunc habitualiter cum Baptismo permanent: en quo sensu D. Thomas: remota fictione, removetur per Baptismum culpa, et pena peccatorum, quae nondum praecedebant Baptismum, sed quae eadem cum Baptismo simul existebant; quia non remissa fuerunt per Baptismum illud impediente fictione. Haec explicatio D. Thomae mihi prae aliis placet; quia D. Thomas ibi nullum verbum habet de aliis peccatis actu missis in instanti Baptismi praeter fictionem: signum quod est, illa verba, quae ante solvit, et quae simul existentium cum Baptismo non esse intelligenda sic, et quae aliorum peccatorum tunc simul existentium actu, sed sic, et quae eorundem simul habitualiter existentium cum Baptismo.

Finis disputationis secundae

Disputatio 3a

De Contritione sufficienti, et requisita ad Sacramentum poenitentiæ

Sectio 1a

Quid, qualis, et quotuplex sit contritio, et an attritio sufficiat cum hoc Sacramento ad obtinendam gratiam

Contritio, quæ ad hoc Sacr. requiritur Trid. sess. 14 cap. 4 est animi dolor, ac detestatio de peccato commisso cum proposito non peccandi de cetero. Dicitur dolor, et detestatio; quia necessarium debet odium peccati esse quale est datur in Deo, aut in Beatis, sed est etiam de peccato commisso, nec sufficit dolor equivalens, aut virtualis, sed requiritur formalis: sicut enim ad Baptismum requiritur aqua formaliter talis; quia est eius materia, ita, et eadem ratione ad hoc Sacr. requiritur formalis dolor, ut tenet probabilior sententia cum Bom. D.

monitus Bonacina disp. 5a de Sacr. q. 3a punct. 2o n. 3o si autem aliquis incipiat, se in confessionibus actus dilectionis Dei exercuisse bona fide; non ideo carere petere debet, ut ait P. Coninc disp. 2a dubio 6o n.o 55: nam actus charitatis positus in aspectu peccatorum, et eius cognitione vere continet formaliter dolorem et detestatio peccati saltem implicite. Dicitur animi dolor, quia non opus est, ut ad partem sensitivam redundet ex eius bonitas erit in se dolore, et tentari de peccato, dolor autem est solum requiritur in animo est, consistit in affectu aversivo peccati commissi, propter Deum summe dilectum recepto aut propter alia motiva inferius tradenda. Imo si quis timeat, se satis non dolere, et hoc ipsum efficaciter sibi displiceat, credere debet, se satis dolere, modo nullum actualem affectum quia lethale peccatum habeat: nam qui satis, pro peccatis se dolere, quod non doleat satis, sed quia dolor de non dolere est signum prudentissimum doloris quod videatur P. Lacroix lib. 5o trac. 4o cap. 4o n. 5o. Statuit insuper Trid. Concilium talem esse debere, quæ voluntatem peccandi excludat: unde duo saltem mortalia certa sunt, dolorem et debere esse ablutum, et efficacem, et eam intentionem saltem inducendum propositum efficacem non peccandi de cetero. Hinc infertur 1o, satis non esse dolorem sufficientem pure existimari, sed opus esse esse, ut habeatur

in re; quicquid enim invincibilis existimatio excusat a culpa nova, non satis disponit, ut per sacramentum auferatur antiqua. Sacramentum itaque cum dolore insufficienti pure existimato invincibiliter licite quidem, et valide celebratur. Infertur 2°: dolorem insufficientem, ut sacramentum cum fructu suscipiatur, debere esse saltem virtualiter de omni peccato commisso; quia gratia non infunditur, quin omnis lethalis culpa commissa remittatur, neque unum peccatum lethale sine altero in sacramento poenitentiae remitti potest; aliunde vero nullum peccatum remittitur, quod per dolorem retractatur: ergo dolor insufficiens ad fructum sacramenti debet esse saltem virtualis de omni peccato lethali commisso, neque opus est, ut dolor formalis sit de omnibus peccatis distincte cognitis, cum peccata saepe distingui non possint, cum communis sententia doceat sufficere dolorem virtualem universalem, de ex motivo universali susceptum. Infertur 3° necessarium omnino esse propositum efficax non peccandi de cetero, quia propositum tale debet esse qualis dolor, ac proinde efficaciter exclusivum voluntatis peccandi de cetero, debet item esse universale de omni lethali possibili. Sed dices: dolor non debet esse nisi de omni lethali commisso: ergo nec propositum debet esse nisi de non committendo ea, vel similia his, quae commissa sunt. Nego conse

quentiam. Disparitas est; quia dolor est retractatio, quae versari non potest nisi circa peccatum commissum; propositum autem est animi dispositio ad non peccandum, quae proinde se extendere potest ad nullum possibile committendum: dolor itaque ut dolor est satis excludit voluntatem peccandi, si versetur circa commissa; at ut propositum non satis excludit voluntatem illam peccandi, nisi se extendat ad omnia possibiliter committenda.

Inquires: an propositum debeat esse explicitum, an sufficiat implicitum? Explicitum requiri docent Divus Thomas, Toletus, Medina, et alii, quibus favere videtur Tridentinum dum ait, requiri praeter dolorem etiam propositum. Sufficere implicitum docent alii cum Leandro. Utraque tamen sententia satis conciliari videtur

si dicatur requiri propositum explicitum, quando dolor non concipitur ex motivo universali, comprehendente omnem gratiam offensam Dei, sed unice offensas commissas. Sufficere tamen implicitum quando dolor procedit ex motivo universali comprehendente etiam offensas peccati mortale. Ratio primae partis est; quia dolor ex motivo comprehendente sola lethalia commissa, solum est propositum implicitum comprehendens; ideo ad tale propositum non committendi alia his similia; ideo tale propositum propositum non sufficit: ergo tunc subjectum debet aliud universale explicitum. Ratio 2ae partis est; quia dolor ex motivo tam universali procedens non solum est retractatio lethalis commissi, sed etiam efficax aversio omnis lethalis, sed non est aversio pure retractationis eius non omnia lethalia commiserit: ergo est aversio propositi. Contritio

2a Trid alia est charitate perfecta, quae per Antonomasiam appellatur contritio, alia est imperfecta, quae dici solet attritio. Prima est dolor animi, ac detestatio de peccato commisso concepta ex motivo charitatis respiciente Deum propter se: dicitur charitate perfecta, aut perfecta per charitatem: tum quia semper reperitur cum habitu charitatis etiam extra sacramentum susceptum in re; tum quia procedit ex perfecto motivo charitatis; tum etiam fortasse quia effective procedit ab habitu

charitatis, ut probabilis Thomistarum opinio sentit. 2a dicitur attritio, seu contritio imperfecta; quia non ex motivo perfecto charitatis, sed vel ex consideratione turpitudinis peccati, vel ex gehennae, vel perarum metu communiter concipitur, ut ait Trid, de qua idem dicit ait esse donum Dei ex influxu Spiritus Sancti; non minus inhabitantis, sed tamen moventis, et excitantis, subditque de illa loquens his verbis: et quamvis sine sacramento poenitentiae per se ad iustificationem perducere peccatorem nequeat, tamen eum ad Dei gratiam in sacramento poenitentiae impetrandam disponit Ex quibus Tridentini verbis ea contraria convenientia esse videtur, ad obtinendam, et impetrandam gratiam in sacramento poenitentiae non requiri detestationem contritionis perfectae; sed sufficere attritionem. Videatur P. Lacroix libro 6 parte 2a anno 436 plura de aliorum, et PP. rationes producentes. Nobis sufficit dicere Trid locum promovere: nam ibi clare exprimitur, attritionem disponere ad Dei gratiam impetrandam in sacramento, sed ibi sermo esse non potest de dispositione tantum remota ut nonnulli sinistre interpretantur: ergo sermo est de dispositione sufficienti, et proxima. Minor patet: nam Tridentinum aliquid attribuit attritioni intra sacramentum, quod non habet extra illud atqui extra illud habet esse dispositionem remotam: ergo intra illud tribuit ei esse dispositionem sufficientem, et proximam

Ratione 2a contra: quia potest casus, imo plerumque contingit, in quo peccator poenitens vivificetur ministerio sacerdotis absolventis, ut constat ex damnatione propositionis 44 inter Baianas proscriptas a Pio V et Urbano VIII quae oppositum sic aiebat: peccator poenitens non vivificatur ministerio sacerdotis absolventis, sed a solo Deo, qui poenitentiam suggerens, et inspirans, vivificat eum, et resuscitat: ministerio sacerdotis solus reatus tollitur; sed si attritio non sufficeret ad sacramentum poenitentiae, et praecedere deberet contritio, peccator poenitens nunquam vivificaretur ministerio sacerdotis, cum ad absolutionem nunquam iam supponeretur vivificatus per contritionem perfectam. Nec reponas: contritionem perfectam non vivificare per se solam nisi in casu necessitatis, secus vero dum poenitens potest ad sacramentum poenitentiae accedere; non, inquam, hoc reponas: quia praeterquam quod haec exceptio contraria est Trid., definienti per contritionem perfectam hominem Deo reconciliari priusquam hoc sacramentum actu suscipiatur: damnata est a Pio V et Gregorio Baiana propositio, quae aiebat: Charitas illa, quae est plenitudo legis, non semper est coniuncta cum remissione peccatorum.

Nec reponas 2°, contritionem remittere peccata extra sacramentum quando est perfecta, id est intensa; secus vero quando imperfecta, id est remissa; dum enim remissa est, non remittit peccata nisi intra sacramentum. Non hoc reponas: quia sanior communiorque sententia est, penitus diversa explicatione, qua Trid. distinguit contritionem perfectam ab imperfecta: illa enim non distinguitur ab ista per intensionem graduum, sed per excellentiam motivi, adeo ut, quaevis contritio procedens ex perfecto motivo charitatis sit ex genere suo perfecta, et intra genus suum quodammodo dici possit imperfecta ob remissum gradum intensionis: contra vero attritio quantumvis valde intensa sit, et in hoc sensu valde perfecta intra genus suum; semper tamen valde imperfecta est ex genere suo respectu contritionis; quare imperfectae contritionis appellatur ea, quae procedit ex motivo gehennae, poenarumque metu.

Hinc infertur 1°, iustissime damnatam esse doctrinam eorum, qui cum Caietano aiebant, attritionem non sufficere quidem ad valorem sacramenti, non tamen ad fruc-

iy grãs, sed post valorem Sacr. poenitentiae per attritionem fieri ex attrito contritum, et deinde iustificari, sed contra quia dalij non ait, attritionem disponere intra Sacr. ad contritionem hodie, sed ad grãm impetrandam: attritio quia est ultima dispositio sicut et ad valorem, ita et ad fructum Sacr. Praeterea: non vel attritio proxime disponat ad Sacr. nil esse potest cur non disponat quoque ad fructum, nisi quia non dy e per contritionem perfectam remissio peccatorum; hoc autem prohibet quominus ad fructum disponat; nam hoc Sacr. est infusivum grãe per se remissivae, quae proinde peccatorum remissionem non praerequirunt, sed secum afert. Quod hoc attritus intra Sacr. dicatur fieri contritus, accipiendum aequivalenter, non formaliter; quatenus nimirum attritio cum Sacr. tantundem valet ad iustificationem, quantum contritio extra illud. Inferes 2°, falsum esse ignorantiam eorum, qui cum Soto docebant ad Sacr. poenit. sufficere attritionem, sed naturam esse contritionem ex praecepto, valereque proinde Sacr. cum vera attritione, non tale praeceptum inscibilia ignoraret, cum dum bona fide dari contritionem existimaret. Sed contra quia Trid. tali praecepti meminisse non tacet, nec tamen illud praetexuisset, non cum

positum erat: deinde illud praeceptum ne Ecclesiasticum cum illud nullibi inveniatur, aliunde neque Divinum expresse impositum, cum neque ex traditione Ecclesiae, neque ex ullo Scripturae loco colligi possit: tandem neque enim placere inclusum in ipsa institutione, quae ad valorem Sacr. non requirit contritionem esse perfectam; imo 1° contrarium omnino ex ipsa institutione colligitur, cum Sacramentum hoc institutum sit ad eundem 1am grãm: non enim credimus, ut patet, 1am grãm in hoc Sacr. causari, quo pacto crederemus nimis, nobis invisi, aut pessi ut 1am grãm prius per contritionem habeamus? An autem in mortis articulo teneantur omnes procurare contritionem perfectam, dubium, in quo negat Card. de Lugo disp. 7a de poenit. sect. 13, plures, et graves AA. pro allegans: affirmat 1° ex D. PP. Sanchez, Valencia pluresque alij ab eodem Lugo citati. Tandem tamen affirmans hoc non: quia cum hoc requirat cognoscere, se esse in grãa, possit in Sacr. poenit. aliquis defectus quoad substantiam latere penes poenitentem, aut confessarium

q^a forsan aliquis cong baptizatus n e, aut ?fessa
rius in rite ordinatus, tenetur hoo p puratq
?tritiong, quq posit eq salutq ab oi periculo
q remoto liberare: ideoq ex Aguit plurq dici
tu, neming, etsi nullius sceleris sibi sciusesset,
omittere debere, ut sine pent migraret e vita

Se
cydy fydamgty, quo vita, P. Suarez e huiusmodi
attritiong cognag ut talg sufficere cy sacr pent ad
iustificaong, b certy, certitudine practica adn
pecgdy; n tm e adeo euidgs, ut phe, l methphe fal
sy ee n posit, cy graues A.A. q post Trid. iniaary
docuerut; si autg hoc falsy eset b i mortlr cẽny
hoo p sacr, q^d ipe casus cy sola attritione eset inva
lidy, reuera n iustificaretur, at in re tgti momg
ti; ne hoo se exponat in articulo mortis peri
culo poli, debet ex charitate sui ?tritiong p viri
bus procurare: q^o ad illg ipse inic excitgdg tene
tr. Accedit, q pceptg charitis q^o Dey, n q obligat;
pcipue in articulo mortis; atqui actus charitis
tq eq, l formalr, l virtualr ?tritio pfecta in eo,

qui lethalr peccauit: q^o datr pceptg in eo ar
ticulo p viribus procurgdi ?tritiong pfectg.
Tertiy fyda
mgta neggty, quq lacet Card. de Lugo loco sup
citato b^c 11: 1^q e com persuasio fideliy, et ?fessariy
existimgtiy, q in illo art sufficere sacr pent cy
attritione, quq sane persuasio si falsa foret, moru
di essent sepe moriturj de obligaone elicigdi ?
tritiong, sicut mongtr de excitgdo dolore sup
nali, q^d tm n fit. Secydy fydamgty e. pcepta
hobus imposita n obligant ad diligentig q metha
phe securg, alias intolerabilia forent, ipsiq hoq
relinquerent valde anxiy de adimpleone pcep
ti: q^o soly obligare possunt in negotio salutis ad
diligentig moralr certg, et securg, talis autg e
susceptio sacr cy attritione. Addgdy A.A. stra
rios n obtinere firg paucgdq securitis quqtg
sopere intgdyt, sed sepe relinquere fideles cy
miserra anxietate amittgdi salutg; certum eny
multo ee debet, fidelibus sufficere attritiong
cy hoc sacr, quq q^d ipse habuerit pfectg ?tri

tionis. fundamenta pro secunda sententia graviora videntur
selligite quam malueritis. Ex dictis inferes non
certo requiri attritionem perfectam ad valorem sacti
poenitentiae in articulo mortis: nam AA, qui attritionem
pro eo articulo requirunt, talem obligationem non imponunt poeni
tenti ratione sacramenti, sed ratione charitatis in Deum, et in
se ipsum. Videte P. Lacroix loco supra citato n° 979
Inferes 2°, quod licet probabilius sit, aut esset, dari obli
gationem poenitendi per attritionem perfectam in articulo mor
tis ratione charitatis in Deum, ac in se ipsum, adhuc
talem attritionem perfectam non esse necessariam necessitate me
dii, pro inde tuto in praxi posse eam omitti in
illo articulo secundum sententiam docentem, licitum esse usum opinio
nis probabilis in respectu alterius probabilioris. Ratio
est; quia nullum imminerit tunc periculum valoris
sacramenti, de quo datur maior certitudo, si attritio
ponatur, quam quae potest dari, de eo, quod ponatur attri
tio: neque cur non liceat in tunc casu usum opi
nionis probabilis. Haec quae ad solarium dicta
sunt, non tollunt, ne suspectus esset de defectu attri
tionis ille, qui in ella hora parum, aut nihil
.

solicitus esset de attritione

Sectio 2a

Solvuntur argumenta contraria, nonnullaque de amore praemij, et timore supplicij

Obiic. 1° attritio non potest esse dispositio ad hoc sacramentum
1°; quia attritio qualis a Trid. describitur procedit
a turpitudine peccati, et a gehennae metu, vel ab spe,
remissionis, et salutis aeternae; sed sola autem attritio
ex turpitudine peccati potest esse naturalis, si pure supra
turpitudo, ut rationi dissona, vel reipublicae no
xia, vel ut inductiva poenae temporalis, aut infa
miae; si autem supponatur attritio ex gehennae me
tu mala est, et nos facit hypocritas, eo quod solum
impediat peccata externa, non autem interna pecca
di voluntatem, ut aiebat Lutherus. Si spe remissio
nis spiratur est mala, quia ita aiebat Calvinus
et Baius omnis actus, qui ex charitate non, vel ma

lus e, l certe bonus n e. Secudo q^o ad hoc Sacr patr. attritionem requiratur aliqualis dilectio Dei xo^a valde pbabilis igitur, quem firmavit Alexander VII prohibens in virtute S^te obedientiae, ac excomunione latae sententiae, ne quis audeat improbare ulla censura asserentem dictae dilectionis necessitatem. 3° pbabiliter talis dici pt, n satis ee attritionem. Resp. ad pr: ad 1^a probaonem penes 1^a partem, quae claudit peti turpitudinem, dico, attritionem pcedentem ex motivo turpitudinis, in quantum e contra, ostra ingratitudo, et irreverentia Dei, ut fide creditur ee supnalem, cum moveatur ex aliqua excellentia fidei supnali credita, cum ea e contraria inde ea contritio e vera, lz n totalis conversio ad Deum antecedentis offensi, et similiter aversio a peto. Imo lo Lugo disp 5^a n° 142 cum Valencia, Conine, et aliis contra Suarez, contendat, n ee suffici attritionem motivum turpitudinis notae abstractive a Deo, et prout e opposita rationi, et legi huic, l inductiva temporali penae; id unice e verum, si cum a Deo abscindatur, et voluntas solum cognitione nali pcipitur, secus, si cognitione supnali; q^o lex hic n attingatur

proinde, ut explicite contraria Deo, bene vero implicite, quatenus in contrariete cum ratione, l lege hnā repraesentatur ras summa, hac primaria, et suprema potentia legislatrix: eoque fere dicendum, si pena e temporalis, quem turpitudo inducit supnaliter noscatur, ut a Deo infligenda; hoc enim ad mentem Trid sufficit, ut attritio, dolor, et detestatio peti, ac subinde vera conversio ad Deum ut significatur in recta ratione dictante, aut in pena infligenda. Ad 2^a primae pbaonis partis nego; palectio Lutheri error fuit a Trid damnatus sess. 14 cap 5; verum e aperte rationi oppositus, q^o pena eo fine e adversus peccatores a Deo imposita, et illis p Scripturam intimata, ut a peti abstinerent; atqui finis iste n obtineretur a Deo si metus ipsius penarum, attritio ex isto metu concepta peto esset; q^o peccatum n e. Dicimus itaque attritionem, quem Dolum requiritur, ex parte Sacr. importat, n ee solum exclusivam actionis pravae exterioris, idque, et praecipue ois pravae voluntatis inten

nem; cum enim in hac restrictione, vel saltem principaliter materialiter inductiva; haec praeterea est retractanda, quod veram attritionem, quam in hac serie non hypochrisis sed veram, et supernale donum Spiritus Sancti, ut ait Julius. Sane si timor gehennae bonum non esset, ad illum Christus non hortaretur Matth. 10: timete eum, qui potest corpus, et animam perdere in gehennam. qui plura velit, adeat Bellarminum lib. 2° de poenit. Ad 3am primae probationis partem dic, eam esse errorem a Trid. damnatum sess. 6 cap. 31 his verbis: si quis dixerit iustificatum peccare, dum intuitu aeternae mercedis operatur, anathema sit: porro licet haec definitio de iustificato solum agat, quae non iustificatos praecedit, quia si actus spei inhonestus non est, quando a non iustificato honeste fieri potest, ut iustificetur. Deinde actus spei qui est distinctus a charitate, est actus virtutis; sed actus spei ut distinctus a charitate non procedit ex charitate: ergo. Videatur Ripalda de ente supernali tom. 3° disp. 22 n° 9, et Lacroix hic n° 796.

Ad 2° probationem nobis sufficit illam aliqualem dilectionem, quam ea opinio probabilis requirit in attritione ex metu gehennae concepta, non esse perfectae contritionis, cum non procedat ex motivo charitatis sed ex alio motivo, imo hinc confirmatur assertio nostra, nam ex praefato decreto Alexandri VII sufficit attritio ex metu gehennae concepta, modo sit cum aliquali dilectione Dei iuncta; sed haec aliqualis Dei dilectio nequit esse perfecta contritio; alias inepte, et implicatorie illa opinio assereret, sufficere eam attritionem solam, sed insuper perfectam contritionem esse necessariam, ac subinde non sufficere solam attritionem: ergo secundum eam opinionem simpliciter sufficit attritio ex metu gehennae concepta. Accedit quod in eodem decreto praedicti Alexandri appellatur contraria communior ea, quae negat esse necessariam aliqualem Dei dilectionem in attritione praedicta.

Sed inquires, quid sit illa aliqualis dilectio, quam requirit sententia probabilis ab Alexandro VII in suo decreto memorata, et quam

coīr ipsa negat ee requisitū ad contritionē rursū
tū Sacrdos ee expressū, et formalē redditū affectū
in Deū ultimū finē, et summū bonū, lz n ppter
se dilectū, dilectū tm in se. fundamentū huius
igitur pt desumi ex Trid sess 6 cap 6 aiente
de attritione, quē ad iustificationē, quæ intra Sacr
disponit, debere ee quādā inceptionē dilectio
nis Dei. Sed bene reddit coīr sententia hoc Trid
dictū plene saluari in attritione ex metu ge
hennæ concepta, lz dilectio illa expressa Dei n ponat
ur, modo attritio s exclusiua ois uoluntatis pecc
andi lethaliter; qui enī odit peccatū saltē interpretatiue
amat oppositū honestū, et eius obiectū, qd e ipse Deus,
ad quē ut ultimū finē ois honestas ordinatur:
attritio igitur sic concepta, lz aliqualis dilectio formali
ter, e tm eiusdē inceptio; tū qa ad illā disponit
remouendo uoluntatē peccandi; tū qa e interpretatiua
uoluntas Deo seruiendi p oppositū honestū.
Obiiciēs 2°.
attritionē ex solo metu gehennæ conceptā n apte
disponere ad Sacr; primo qa e affectus seruilis
habet oblīqū affectū ad peccatū, quam pœnitens diceret

peccare uellē, nisi esset gehenna, qd idē e in affectu pe
ccare: sic Sᵗ Augˢᵗ de pœnit cap 1° qui propter
pœna n furatur, qa timet uideri, ipse furatur e in
corde suo. 2° qa n detestatur peccatū super oia mala
neq qa malū e Deo, sed qa malū peccatori: unde sicut
attritus e paratus ad peccandū si id nancy foret ad
uitandū infernū, aut quamuis peccatū esset malū Deo,=
modo sibi n esset malū, sed bonū. Patet id, qui enī odit
peccatū propter gehennā plus odit istā, quā illud, qa propter
qd unūquodq tale, et illud magis: ergo præfert carentiā
gehennæ ad carentiā peccati. Præterea aiunt motiuo ce
ssat affectus: ergo si peccatū n foret malū peccatori n odio
haberet, lz esset malū Deo. Confirmatur 1°: qui ex me
tu aliquid facit, inuitus, et reluctans facit Sᵗ Phos,=
quē pure fiūt ex metu sunt quodamodo inuoluntā
ria, et mixta cū aliqua uoluntate ea n faciendi: sic qui
ex metu naufragij proicit merces, secū ipse relucta
tur, et in eo animo e n proiiciendi et merces, si nau
fragij periculū cessaret. Confirmatur 2°: dolor ad Sacr
sufficienter disponens excludit oēs peccandi uoluntates, quē tm

n excludit dolor ex metu gehennę, cohæret enim metus
eficax se liberandi a gehenna per pœnit certo tempo
re faciendam cum volunte nunc peccandi, siquis per revelaonem
sciret, se acturum ee pœnit finalem. Accedit 1º quod perfec
ta charitas n excludit actum bonum, et foras mittit ti=
morem, qui exinde colligitur malus. Secundo quod inordi
natum e odisse culpam propter penam; illa enim e magis odibi
lis, quam ista, ac subinde invertitur bona rao odio hu
di naturæ, ac inordinate se geri, qui Deum creaturæ pos
ponit. Tertio quod in Ep. 1ª Joan cap 3º dicitur: qui n
diligit manet in morte; et in 1ª ad Corint 13 ait de
se Paulus si charitatem n habuero nil sum, nil mihi p
dest: unde PP præsertim Augustinus sæpe repetunt sine cha
rite n inveniri gratiam, et oia frustra fieri: hæc autem
falso forent, si attritio ex metu gehennę intra pœnit
sacr ad iustificaonem sufficeret. Vide Lachnoros hic
contra se obiicit hæc, et alia, et sibi soluit anº 7999.

Rago

assumpti autem, cuius 1ª probatio, ut plene solvatur premitten
da e divisio timoris in filialem, servilem, et initialem: fi
lialis e, quo peccator timet Deo malum, quod causat peccatum:
initialis e, quo timet sibi, et Deo malum, quod causatur a peccato
servilis e, quo timet sibi malum, quod peccatum causat contra

Deo, et divisio desumitur ex D. Thoa 2ª 2ª q 19 art 2
Præterea metus, aut timor postremo loco positus
potest ee servilit, servilis, id propter illorum, qui in
star vilis mancipij in eo animo s, ut peccatum vel
int, nisi penam subirent, quod n tam e odisse flagitium, quam
flagelli. Potest insuper ee servilis sine servilitate id
e sine ullo afectu ad peccatum, imo cum volunte exclusiva
ois afectus ad illud. Sed ais: inepte apelatur servi
lis hic timor si sceptus e sine servilitate; nam ab
ista tantum potest denominari servilis. Resdeo in pri
mis, non ee tenendam, neque de vocibus ee disputandum, ita
illum apellarunt A.A: non quod bene, et qualibet voce cum ap
ella. Deinde servilis apelatur quia obiectum motivum illius
idem e cum obiecto motivo servilis timentium; at 2º sine ser
vilite dicitur, quia ad oia peccata odio habenda trahitur
in quo difert a timore servilit servili.

Jam quo ad

1º probaonem patet, afectum timoris servilis sine ser
vilite n solum ee fugam penę, sed peccati ois ex inadvertis
cum quo penam inducat n solum peccatum externum, sed præsertim
internum, talis timor n solum cohibet animum ab actione
externa, sed ab oi interna volunte peccandi: unde ne

quit esse veritus cum affectu subire abluto, et obire con-
donato, per quem voluntas ita affecta redderet quasi dignum
peccatum, si poena non esset; quia talis affectus est peccati poenae
inductivus; atqui attritio supponitur exclusiva omnis
voluntatis, quae poenam aeternam inducat: ergo debet esse
exclusiva praedicti affectus subire abluti, vel obire con-
donati. Neque ad rem est exemplum allatum de fure non furante
quia timet videri; talis enim supponitur habere voluntatem
furandi, solumque abstinet a furto externo, ne videatur
et suis caperetur. Ad 2am probationem dico, attritum ex
metu gehennae non debere plus intensive detestari pec-
catum, quam reliqua mala, imo nec perfecte contritum; quia non
percipitur perfectionis excessus sive in intentione actus
sed solum in ratione appretiativa in obiectum: unde fieri potest, et saepe
fit, ut iustus diligat Deum super omnia, et tamen intensius
diligat aliquam creaturam, quam Deum: fit etiam, ut perfecte contri-
tus odio habeat peccatum supra infernum, et tamen intensius ode-
rit infernum, quam peccatum: sicut ergo diligere Deum super omnia
solum importat rationem appretiativam quam Deum, quae excludat non
amorem magis intensum creaturae, sed amorem appretiativum creaturae;
ita odisse peccatum super omnia mala, non excludit odium intensius
magis alterius mali, sed purum affectum, quo eligatur peccatum

ad aliud malum fugiendum; in hoc autem sensu ipsa attritio
odit peccatum supra omnia mala, cum ipsa excludat affectum, quo
peccatum eligatur, ut aliud malum declinetur.
Sed dices: affec-
tus eligens peccatum ad vitandum infernum, esset voluntas pecca-
ndi; sed attritio ex metu inferni concepta non excludit
talem affectum: ergo non excludit omnem voluntatem peccandi. Probatur minor:
nam talis attritio plus afficit hominem ad carentiam inferni
quam peccati: ergo non excludit affectum peccati propter carentiam infer-
ni. Distinguo maiorem: esset voluntas peccandi impossibilis
attrito ex metu gehennae de qua libertate, in qua nunc supponitur
concedo maiorem: quae illi possibilis de tali libertate, nego maiorem:
attritus siquidem ex metu gehennae habet libertatem sitam per hanc
cognitionem: opus mihi sic est vitare peccatum ad vitandum infer-
num; cum hac autem libertate, seu cum libertate sita per hanc cognitio-
nem non cohaeret haec alia opposita cognitio: conducit mihi eli-
gere peccatum ad vitandum infernum: ubi autem non est haec opposita
cognitio, non libere potest ille affectus ad peccatum, ut volo pec-
catum ad vitandum infernum: deinde distinguo minorem: ea attri-
tio non excludit talem affectum, neque illum impossibilem supponit, nego
minorem: non excludit, sed tamen impossibilem supponit, concedo minorem: et
distinguo consequens: non excludit omnem voluntatem peccandi possibilem nego=

contritionem: non excludit omne volitum peccandi et pro tunc impositum, sed excludit omne volitum peccandi. Dolor igitur in toto rigore excludit omne volitum peccandi, si excludit omne illud, quod pro tunc positum est, et aliud de omni aliquo imponitur pro tunc impositum. Ex his infertur 1°, attritionem ex metu gehennae conceptam excludere hunc affectum conditionatum tendentem, vellem peccatum, si oporteret ad vitandum infernum, ratio manifesta est; quia cum hic affectus sit peccati inductivus inferni, non potest existere in eo, qui efficaciter odit omne peccatum, ut vitet infernum. Infertur 2°, dictam attritionem non excludere, sed immo impositum imponere hunc affectum peccaminosum abluere tendentem, vellem peccatum ad vitandum infernum. Infertur 3°, sic attritum nec parare nec abluere, nec conditionate ad peccandum, ut vitet infernum: non abluere; quia ut iam dixi, imo positum est pro tunc talis praeparatio abluta; non itaque conditionate, quia ex metu inferni odio detractus est ad vitandum omnem affectum inferni inductivum, qualis esset affectus, quo diceret mallem peccatum, quam infernum, ideoque eodem iure dicendum de affectu, quo diceret: vellem peccatum, vel malum Deo, si mihi non esset malum. Infertur 4°, casu, quo quis invincibili errore iudicaret, amplectendum esse peccatum, ad vitandum infernum, non posse esse perfecte attritum de omni peccato ex metu inferni, ut maxime bene probatur: an 3° tunc eligeret peccatum

an ex alio motivo ab illo abstineret, non potest nisi divinitus revelari. Ad 1. obiectionem dico, non semper ea, quae ex metu fiunt, fieri secundum quid involuntarie, porro et contrarie; quatenus scilicet ad illa facienda, ad declinandum periculum, juncta simplici complacentia ea non faciendi; sed ut summum nate, quatenus ea non fiunt ab inclinatione voluntatis ab intrinseco sese dirigenti, sed ex motivo extrinseco vehementer impellente; magis enim voluntarie peccatum odisset, qui ex motivo gehennae non procederet, sed ex ipsa intrinseca malitia peccati, quod detestaretur eo affectu, vel metus gehennae non intervenirit: et in hoc igitur verum est semper Thomisticum axioma dicentium, involuntarie quodammodo fieri ea, quae ex metu fiunt; quia non semper ab intrinseco diriguntur: imo semper contingit, ut cum hoc involuntario nato secundum quid, reperiatur aliquid involuntarium positivum, praesertim 1° quia 2° non impedit executionem finis, quae sibi proponit operans ex metu: ita contingit in proiiciente merces ex metu naufragii, quod utraque non potest, vel habet simplicem oppositam complacentiam in eis non proiiciendis; at 2° in casu nostro simplex complacentia in peccato impediret executionem finis, scilicet fugiendi peccatum ex metu gehennae, ut dictum est: unde ut rationabiliter, et efficaciter operetur, oportet ut

n soly odio hat peny inferni inductivy, sed q ex odio dat
oplacentig simplicg, que q induceret infeny. Ad 2m fra
ong dices, eg unice pbare, et in tali in casu impolsat
zitiong ex metu gehenng sceptg, qd ultro scedo, cy impoli
s metus de periculo cognito ut impolibe, qualis eset
gehenna ex suppositione revelaonis; nego tn attritio
ng ita sceptg n sufficere p casu, in quo heri posit, et
hic casus e, in quo versamur, ne quaestio s de subto
n supponente. Ad 1m, qd subiugitur, dicendy: Deo pfecta
charitas foras mitit timong 1o D Joanng cap 4o; qa tr
motivy timoris, et charitis n opongr in eodg operang
te, forte oponytr in eadg operaone, ut dici solet de
motivis fidei, scig, et opinionis: l si in eodg actu con
scurrere utrusq motivy, ut probabilius iudicat nri, cha
ritas mitit foras timong secgdy esg xa D Thog in 3
dist 34 q 2a art 3o questiuncula 2a ad 2m; quatenus
st extra sceptg charitis e motivy timoris, sicut
et aal foras mitit raale secgdy esg, quatenus st
raale ne de scepty esgnali aalis.
Ad 2m dicendy, at
zitiong odio hgtz culpg ob utrgdg peng, n ee privati
ue inordinatg, tr ordinatior eset, si odiset culpam
ut Deo iniuriosg, l ob bonitg Divg. Rao e; qa pena

e honesto odibilis in se. aliyde odiy culpg ob
utrgdg peng n respicit rationg peng ut ul
timy fing, sed praecise ut pry, et oppozitum ad
utrgdy pery; nec inordinatg e. ordinare ma
gis odibile ad odibile minus, sicut nec magis
amabile ad amabile minus; qa talis ordinatio
n aufert dignitg maiorg sesg in obto amabilio
ri, aut odibiliori, tr n tzdat xoa illg: et qa n sg
per e obligao magis amgdi, l odio hgdi ppr se id,
qd e magis amabile, l odibile ppr se: si qd illud
obty e n soly amabile, l odibile ppr se, sed ppr
aliud obty, tr minoris dignitis, n erit inordina
ty, sic ordinare amorg, l odiy, ut egdat in ma
gis ppr minus.
Sane Deus ob nos hoes, et nrg salu
ty descendit de Caelo, et tn Incarnatio e amabi
lior nra salute: qa n sgfat attribui maiorg dignitg
obto minori, et ab obto maiori illg dignitg auferri
sed soly aeg illy n tzdere secgdy illg dignitg, sed vide
rare alig raong. Hinc patitas subiyta nullae;
qui eny Dey postponit creatg, raong ultimi finis
a Deo aufert; qui autg amat Dey, ut sibi beneficy

et liberalis, n regener inordinate, l' n operetur iume ordinate; Deus enj amabilis e, quatenus q^a hoes beneficus, et liberali, quj spreta p'arno ij sub hac ratione tradsq punitur Deus illa digj nire trgdi amorg spen ie. In obiter aliorg di ficultq, quq pret opori ima attritiong ex amo re premij receptg. Ad 3^m: D' Joan loco citato lo quitr de charite fraterna, quq n e pars huj us Sacr: et l' loqueretr de dilectione Dei, ig sus eset, ej, qui n diligit Dej, dj urget preptj in morte manere: nego tm tale preptj urgere ut rite suscipiatr Sacr poent. Apot loco cita to ad Corint plura dicit, quq ueniunt charit habituali, seu grag santificgti, et plura, quq actuali dilectioni: igitus q^o Apot e, hoc sine charite actuali, dj ipsa precipitr, l sine habitu ali, dj ipse operatr, nil podesse, nilq ee quo ad efectj obtingdi saluteg eternq: n q^a alia opera n sunt bona, supnalia, et ug sdicgna; sed q^a n si sdigna, et sine dilectioni tj actuali, quq habi tuali hoc damnabitr, quid quid bonj operetur

Aquit, et alij P.P. loqutr de iustificatione extra sacr dj dicit, sine charite grag n inueniri, et oia frustra fieri, id e insufiger hoc ad 1^a grag extra Sacr p reliqua opera se dispone re. Qui plura c^a hoc uidere uellit solida qui dq, et utilia addeat sapientissimj P. Lachrias loco sup^a citato.

Sectio 3^a

An hoc Sacramentum possit esse validj, et informe?

Validj et informe dicitr illud Sacr, q^d te hat oes partes ad eius seg specigtes, n cau sat efectj grag in suscipigte ex defectu ali cuius dispositionis exigitur requisitg ad su scipgdq grag saltg x^o presentg prudgtig: vali dj q^o erit, q^m nullo iito caret; informe tm q^m n e gra formatj. In hoc igitu suenuijt Theoi reliqua Sacr pter poent ee quqdoq ualida, et informia; uj enj n impertgt sine dolorgde

pecti, poterit nil excitere ora erorum ista sine do
lore rusceptis de lethali omisso, et nondum do
nato: ynde illa Sacr erit ualida, quatenus
plene ista; informia tm, quatenus ex de
fectu doloris n confessit etc: queritur autem in
presenti: an idem dici possit de poenit Sacro
in quo specialis e dificultas; Cum si in illo
defiat dolor, eg deficere uidetur aliquod eius
intrinsecum, ex q cuius defectu n solum informe, sed
inualidum e remaneat. Plures discurrendi
modos inuenerunt Auct, ut hoc Sacr ualidum, et
nil informe in aliquo casu saluari posse opi
narentur. Quarias itaq assertiones prius referam
eorum, quorum sententiae plerumq n probantur, ut deinde mo
dus opinandi uerosimilior stabiliatur. Asserunt ita
que 1°: n esse hoc Sacr ualidum, et informe,
quod poenitens p quamcumq ignorantiam mortaliter culpabi
lem omittit confessionis integritatem, ad quam in actu
confitendi tenebatur. Ut ignorantia cum ista Sotus, Canus,
Victoria, Ledesma, pluresq alios ex antiquis
quorum sententiam probabilem esse arbitratur Philiucius, de
que credit Reginaldus cum Siluestro, et Nauarro

qui inde inferunt, eum, qui omisit peccatum graue, eo
errore mortaliter culpabili existimabat esse leue,
n teneri repetere confessionem, Cum ualida fuit, et
sufficere, si postea peccatum culpabili ignorantia omi
ssum manifestet cum alio prius dicto confessionis lethali omi
ssis. Addit tm ibi Auct, inualidam fore dictam
confessionem, si integritas eius omittatur uoluntarie
directa ex negligentia summa, aut ex
ignorantia crassa, et supina.
Probatur tm assertio
ro contra, et uera: ne ualidum hoc Sacr, quod n
datur confessio integra formaliter; sed quod in actu confessio
nis ex quacumq ignorantia grauiter culpabili omi
ttitur aliquod lethale peccatum, confessio ne integra formaliter
ergo. Patet minor: Deo in hoc AA illa confessio esset in
tegra formaliter; quia daretur uoluntas directa confitendi
omnia peccata, quae ei in integritate; sed hoc n sufficit ad
integritatem formalem: ergo. Minor patet: eum quia haec di
recta uoluntas confitendi omnia peccata, quae ei in integritate
cohaeret cum eius oblivione summae negligentiae, et tm
ipse ex AA aduersarios n daretur formalis confessio in

terra: atque ideo confessio fuit integra debite et fuit
uerax; ad ueritatem autem formalem neque spectat di
cere ea, quae in mente habet, sed etiam procurare,
ut in mente habeat ea, quae dicenda sunt quantum fi
eri potest. Igitur qui ex culpa lethali ignorantia
omittit aliqua mortalia, non confitetur ignorantiam
lethalem, quam actu habet in conscientia: ergo non confitetur
omnia lethalia, prout sunt in conscientia.

Nec momenti
est fundamentum suarum, et aliorum doctorum, ex confessione
esse formaliter integram, quia fit cum uoluntate confitendi omnia, quae
occurrunt, et aliunde adhibetur aliqua diligentia, ut
omnia occurrant: et aiunt, sufficere istud esse tenendum, ne al
uas fideles scrupulis coacti tenerentur ad graui
ssimum onus repetendi confessiones, timentes, ne in
praeteritis omiserint debitam diligentiam peccata
commissa. Sed contra: non constat nostra probatione stat, ad
integritatem formalem confessionis requiri prudentem diligen
tiam; haec autem diligentia prudens non est, quando committitur
lethalis negligentia. Praeterea multo dissimus=
in assertione, quod in ipso actu confessionis omitti

tur ignorantia mortaliter culpabili; nam fieri
potest, ut poenitens ante confessionem culpa grauiore
negligat scire peccata, et postea haec ignorantia sit
inuincibilis in ipsa confessione, nec culpabiliter
tunc retineatur: tunc autem casus confessio erit in
tegra formaliter, modo cetera adsint requisita, et confi
teatur peccata, quae tunc occurrunt, imo et erit non
solum ualida, sed etiam grata, et fructuosa. Quod
de scrupulis additur ad rationem: vel enim certo no
uit poenitens, interfuisse in praeteritis confessio
nibus ignorantiam grauiter culpabilem, vel dubitat, vel
opinatur? Si primum, tenetur confessiones repetere
si secundum, vel tertium: nullum onus grauatur supra
illud, quod in quolibet peccato dubio, vel probabili non reperi
atur, ideo enim dicendum est tunc casus, quod dicendum est de
peccato dubio, vel probabili.

Assero 2°: inualidam, et in
formem esse confessionem omnium peccatorum sacrilegam sine dolore
factam, vel quod defectus doloris reipsa datur, et a poe
nitente non percipitur, aut licet percipiatur, inuinci
biliter ignorat dolorem esse necessarium, aut credidit do

intrat, dari efficacem dolorem, cum tm ipsi dicit simplex displicentia. Assertio com., et vera continet quatuor partes: prima est contra Victoriam, et alios, qui docent, confessionem esse validam, et informem, licet culpabiliter sine dolore fiat, modo sit integra fidelis, et manifestetur confessario omnis ipsa culpa graviter omittendi dolorem. Secunda, et tertia contra Capreolum, et Ledesmam docentes id saltem in casu, in quo poenitens, cum sibi conscius fateretur sine dolore, quem bona fide iudicat, non esse necessarium, aut cum doloris defectus ab ipso non percipitur. Quarta contra est contra Silvestrum, Canum, Navarrum, et alios, qui quamvis fateantur esse necessariam saltem attritionem veram ad valorem huius sacramenti, contendunt tamen pro actione sufficere attritionem existimatam, ut detur valor informis, modo adsit peccati displicentia simplex, idque verum esse, quamvis existimatio erronea sit graviter culpabilis.

Sed

ad eas igitur, quas P. Suarez existimat improbabiles facile refelluntur, et nostra assertio probatur: nam sec.a Trid. sess. 14 cap. 3, et 4° contritio est pars huius Sacramenti, et ipsius explicans, de qua contritione loquatur, subiungit, se

loqui de illa, quae est ad iustificationem dispositio; sed in nullo casu ex his, quos praedicti scriptores praetendunt datur contritio, quae sit ad iustificationem dispositio: ergo in nullo casu ex illis datur doloris pars huius Sacr., quod proinde validum non erit. Minor constat: quia ex confessione praedictos AA in nullo ex illis casibus datur iustificatio ex defectu verae attritionis, requisitae ad iustificationem dispositionis. Confirmatur: dolor, qui secundum Trid. est pars huius Sacr., talis debet esse, ut excludat omnem voluntatem peccandi; sed in nullo ex praedictis casibus hoc verificatur, quia in aliquibus datur actuale peccatum, et in ceteris licet non detur; at saltem non excluditur per verum dolorem, sed per invincibilem ignorantiam: ergo in nullo ex illis casibus dantur partes requisitae ad hoc Sacr.: ergo validum non est.

Ex

dictis infertur 1°, invalidum esse Sacr., licet dolor se extendat ad omnia lethalia, quae poenitenti memoriae occurrunt, si non se extendit ad aliud grave peccatum occultum, ad quod culpabilem affectum habet, licet talem affectum non cognoscat. Illatio haec est contra Valentiam, Arriagam, et Ioannem a S.to Thoma: sed est ex Trid. legitime deducta; quia dolor ille cum non excludat affectum actualem ad peccatum occultum non excludit omnem voluntatem peccandi. Infertur 2° contra Sotum

uarum, Bonacinam, et Philuzium, invalidum esse, quod
dolor est verus, et efficax, sed pure naturalis; quia dolor
huiusmodi non est congrua dispositio ad iustificationem: ergo
neque pars requisita ad valorem Sacr. Inferes 3°
audiendos non esse eos, qui dicunt, validum, sed informem
esse confessionem factam cum dolore vero, efficaci, et super
naturali omnium lethalium, quae poenitenti occurrunt, si prius
vincibilem ignorantiam, aut inconsiderationem non renovet
actus fidei circa Deum ut iustificatorem, et spei circa
veniam obtinendam. Fundamentum huius sententiae est, quod ad va
lorem huius Sacr. non requiritur, quod huiusmodi actus
perseverent in ipsa susceptione, cum sufficiat antea
fuisse elicitos, et nondum retractatos; ad iustifica
tionem autem requiritur, ut actus isti renoventur.
Sed
hoc fundamentum falsum omnino est: 1° quia ultro fingit maiorem
necessitatem actus fidei, et spei ad fructum Sacr., quam ad ei
us valorem. 2° quia ad valorem huius Sacr. opus est, ut poe
nitens velit illud suscipere, et a peccatis absolvi; sed haec
utraque voluntas nasci nequit, nisi cum spe veniae, et fide
in Deum ut iustificatorem; neque enim poenitens vellet serio
et efficaciter absolvi, et peccata sibi remitti, nisi id ip
sum crederet, et speraret: ergo actus fidei, et spei sufficiunt
ad fructum, eo pure quod ad valorem Sacr. sufficiunt. Reiecti ergo

isti dicendi modo, restat alius modus asserendi=
hoc Sacr. validum, et informe: siquis enim duo pec
cata lethalia committeret, aliud furti, aliud homicidii
invincibiliterque oblitus furti, solum homicidii recorda
retur, posset accedere ad Sacr. cum proposito efficaci
vero de cetero non peccandi, solumque cum dolore homici
dii, cuius recordatur, et sine ullo dolore furti, quod
invincibiliter iudicat, non esse commissum; sed in hoc casu
absolutio posita Sacr. esset validum, et informe: ergo=
Dicitur quoad 2am partem constat; quia saltem in praesenti
providentia peccatum lethale non remittitur, quin per do
lorem retractetur, nec unum lethale sine altero infusione gratiae do
natur, quin sibi omnia commissa condonentur; sed in nostro
casu non retractatur furtum: ergo nec remittitur homi
cidium, ac proinde remanet informe Sacr.: quod
autem validum evaderet, contrarium videtur, quod nec de
fuit saltem integra confessio, nec legitima absolutio
neque sufficiens dolor: cetera pars probatur praeter id, quod ad
doloris attinet, quod mox sic ostendo: dolor sufficiens, et
requisitus ad valorem huius Sacr. non debet esse
de omni peccato lethali reipsa commisso, sed de commisso, et
cognito; atqui tunc daretur praedictus dolor: ergo. Ma
ior unice dubia probatur: dolor sufficiens, et requisiti

ratis ad ualorem huius Sacr., e(st) ille, qui p(otes)t fieri compatibilis cum confessione peccati; atqui post confessionem nequit fieri compatibilis dolor nisi de peccato commisso, et cognito: ergo. Patet min: cum de peccato non cognito, multoque minus de peccato, quod non extitisse creditur, nequit mouere dolor. Urgetur, et explatur: reus reuera commisit, sed existimat, se nullum peccatum commisisse, non statim compatibiliter dolet, et confitetur, si dicat, doleo, et confiteor peccatum commissum certe ut tamen sum, me nullum commisisse peccatum: ergo nec sacris compatibilis dolor de furto perpetrato, si dicat doleo de homicidio commisso, et de omni alio lethali quod tamen me non commisisse scio: ergo in nostro casu siue habeat dolor ex motiuo comprehendente furtum, siue ex motiuo ad idem homicidium contracto, nequit dolor fieri compatibilis cum furto: ergo nequit esse pars Sacr. ut ad furtum extenditur: ergo nequit requiri ad eius ualorem, quatenus ad furtum spectat: quia ualidum erit Sacr., siue dolor ad furtum extet, siue non. Patet haec ultima consequentia; quia nequit pendere ualor Sacri a dolore illo, qui impertinenter sehet ad eius ualorem; talis autem est dolor de furto in nostro casu; siue enim extet, siue non, expectare nequit ad

Sacri ualorem ex defectu compatibilitatis. Hic est modus ut probabilior asserendi Sacr. ualidum, et informe quem omnino tenet cum Co. D. disp. 20 de poenit. sect. 5a Card. de Lugo disp. 14 sect. 7a, et 6a Philiarco, Dicastillo, et pluribus Theologis. Quamuis tamen contrariam negantem posse unquam existere Sacr. ualidum et informe, tenent P. Vazquez q. 92 de poenit., Coninc disp. 4a Lugyder, Aliaga, aliique RR. Priusquam ad certa contraria deueniamus, notandum 1o Sacr. ualidum, et informe eatenus ad praxim deseruire, quatenus si postea detegeretur peccatum, ad quod dolor non se extenderat, non opus esset, priorem confessionem repetere, quia peccata ibi rite exposita fuerunt, nec esset ulterior obligatio, quam confitendi peccatum nondum expositum, nec retractatum. Notandum 2o contra P. Vazquez et alios, sed [illegible] nostra [illegible], Sacr. hoc ualidum, et informe habiturum esse postea suum effectum statim hoc impedimentum remoueretur. Ratio; quia ut nuper diximus, non datur obligatio repetendi peccata sel in illo Sacr. exposita; si autem illud Sacr. ualidum non reuiuisceret, nec effectum haberet remoto im

impedimento, durante obligatio repetendi ea peccata, ut per confessionem absque directe remitterentur; neque sufficeret. ea indirecte remitti per subsequentem confessionem aliorum: nam peccata post Baptismum commissa, directe ii remittenda per Sacramentum poenitentiae, quod fieri per eorum confessionem: et ideo si quis certo sciat, aliquod mortale esse remissum vel per contritionem perfectam, vel per validam, et fructuosam aliorum peccatorum confessionem, adhuc tenetur illud peccatum sic indirecte remissum confiteri, ut directe remittatur: quod vel remoto impedimento, Sacramentum antea validum remittit directe peccata in illo exposita, vel adhuc superest obligatio ad illa repetenda. Restat 1º declarare per quid tolli possit impedimentum illud, ut Sacramentum antea validum incipiat esse fructuosum et habere suum effectum? In qua difficultate certum est, tale impedimentum tolli per contritionem perfectam, vel per confessionem validam peccati antea omissi, et non retractati; tunc enim omnia peccata sunt remittenda, alia directe per primam confessionem validam, et alia per contritionem perfectam, aut per confessionem subsequentem. Difficultas 2º est, an tunc contritio

ne perfecta, et tunc confessione peccati omissi subsequenta sufficiat attritio illius peccati antea omissi, ut in virtute Sacramenti antea validi remittatur iustificatio? Dico valde probabiliter, namque esse vel contritionem perfectam, vel confessionem non nisi ad remotionem talis impedimenti, si post confessionem validam, et informem commissum est aliquod lethale peccatum. Ratio est: quia peccatum subsequens ad illam confessionem non cadit sub virtute praecedentis Sacramenti nec quidem indirecte remittitur: ergo remitti non potest indirecte per tale Sacramentum primum validum, et informe: ergo ut remittatur, recurrendum est ad contritionem perfectam, vel ad aliam confessionem validam: aliter reliqua peccata lethalia, quae ad Sacramentum validum, et informe praecesserunt, remitti non possunt, quia est peccatum subsequens remittatur: ergo ut in hoc casu Sacramentum antea validum remittatur, et informe sortiatur effectum recurrendum est ad contritionem perfectam, vel ad novam confessionem peccati denuo commissi, et nondum manifestati. Dico 2º: si post Sacramentum validum, et informe non denuo commissum lethale peccatum, sufficit haec attritionem, vel universalis de omni lethali commisso, vel particularis de nondum retractato, ut

hoc constitueretur in priori sacr. Rao e; q.a tantum cesat impedimentum, q.d praesentit, ut illud Sacr. validum esset informe, resultat constitutionis effectus; sed p. actri onis, l. unius de oi lethali tantum, l. particularis de non dum retractato cesat tale impedimentum, q.d inerebat in cartra retractationis c.a oe lethale tantum. q.d Unde vides, posita tali actione, oia sub lethalia tunc re mittenda ee, sed diuerso modo; nam ea, quae ab ini tio fuerunt retracta, et in confessione exposita, re mittentur directe, alia v.o indirecte tantum, n aliter ac si ea retractatio vlis extitisset, et ab initio Sa cra formatum esset. Quid v.o dicendum, si poenitens inuin cibili ignorantia existimans, oia lethalia ee confessa non oia retractanda, oia confiteretur, et de uno tantum doleret? Respo. q. tunc fore Sacr. validum, et informe cum hic ualeat eadem rao, ac in casu praecedenti. Sed ad huc restat scire, an actione subsecuta, remitte rentur directe q. peta initio n retractata, an so lum indirecte? Rao dubitandi e; q.a illa peta fu erunt in confessione exposita, nec aliud impedie bat, ne tunc remitterentur q. directe, nisi cartra retractationis; atqui p actionem subsecutam remo

uetur illud impedimentum: q.d subsecuta actione remittenda non solum indirecte, sed q. directe. Res peo, peta sic exposita, sed n retractata, quando confessio facta fuit, indirecte tantum ee remittenda, q.d subsequeretur actio c.a illa. Rao e; q.a confessio de il lis n fuit dolorosa, ac proinde n fuit materia illius sa cramenti, nec p actionem postea subsecutam pt fieri dolo rosa confessio olim facta: sicut q.d dum poenitens oia pe ta confiteretur, sed de nullo tunc doleret, q.a inuincibi li ignorantia laborabat, nullum dolorem ee nam, nul lum poneret confessionem aptam, ita sicut nec apta e confessio in nostro casu c.a illa peta, quae confiteretur sine dolo re.

Solvuntur arta contraria

Obic 1.o: Sacr. pt ee validum, et informe, licet dolor oio desit; id enim expresse tradit D. Thomas in 4.o dist 17 q 3 art 4 questiuncula 2.a in corp, ubi ait: confessio pt ee in eo, qui ne contritus; q.a pt peta sua

sacerdoti interesse, et dubibus ceteris reiunce
re, et quiquin hic n. patrat ablutionis fructum, im re
cedere fictione, percipere incipit, sicut e in al
lis Sacr.; inde n. tenetur iterare confessionem, qui fictus
accessit, sed tenetur postmodum fictionem illam confiteri. Sed
que fere hit in suplemento q. D. art. 1.

Resp. in primis, defendendum esse D. Thom., si opus sit, ne Tridentina
nuina decisio deseratur. Deinde pro interpretatione
dicens e SD de confessione valida in ratione materiae, non
in ratione Sacr.: ita ut si eidem sacerdoti poenitens confi
teatur fictionem, cui confessus erat cetera peccata, non sit
opus ea repetere, si sacerdos illorum recordetur; quia
confessio facta cum fictione manet sufficiens in ratione confe
ssionis; ac proinde deposita illa fictione, si cetera
requisita adsint, fructum habebit confessio, sicut in aliis
Sacr. Ubi animadverte, quod SD non comparat confe
ssionem aliis Sacr. quoad valorem, sed quoad incep
tionem fructus; nam remota fictione incipit fru
ctus in illa confessione, sicut incipit in aliis Sacr.
quando removetur fictio.

Obic. 2°: Sacr. in quo non exigitur
datur dolor ad omnia lethalia commissa, nedum informe, sed

sed et invalidum remanebit; quia ut nos arguebamus
mus contra alios opinandi modos, ille dolor e pars
apta ad hoc Sacr., qui e dispositio ad iusti
ficationem; sed dolor, qui n. extenditur ad furtum, ig.
n. e dispositio ad iustificationem, alias si maneret
Sacr. informe: quod n. e pars apta ad eius valo
rem. Confirmatur ad oppositum, tenendo sit, illud Sacr. non
solum validum, sed et fructuosum fore: primo; quia ut va
lidum evadat, debet dari propositum cavendi omnia letha
lia; sed hoc propositum ita universale e et universalis dolor de
omni lethali commisso: ergo. 2°; quia requiritur voluntas efficax
reconciliationis cum Deo; haec autem e saltem universalis do
lor omnium peccatorum; qui enim vult efficaciter finem re
conciliationis, vult et dolorem necessarium ad talem finem, qua
lis e dolor universalis de omni lethali commisso. 3°; quia in nostro
casu, qui efficaciter dolet de homicidio, effica
citer vult quidquid necessarium e ad remissionem homi
cidii; sed ad huiusmodi remissionem e et necessarius do
lor de furto: ergo. 4°; quia Sacr. validum importat
ablutionem veram; haec autem signat, gratiam infundi de

se remittit; ut nos ipsi supra dicebamus: quod utra-
rum, deinde infundere qq. Ad objectionem respondeo, be-
ne nos reiicere alios assignandi modos, eo quod non ade-
quate doloris de se sufficientis ad effectum iustificationis
qualis requiritur valide, ut sit pars idonea ad va-
lorem huius Sacr.: neque tamen quod in nostro casu dolor
de solo homicidio non sit per se sufficiens dispositio ad eam
iustificationem, ad quam omnino disponeret, nisi per accidens
furtum invincibiliter ignoratum id impediret: ibi quod da-
tur dolor instar dispositionis cuiusvis requiritur, ut
gerat munus partis, ac proinde nulla pars deficit sac-
ramento; si autem hoc aliunde manet informe, est defec-
tus dispositionis non requisitae per modum partis, hoc nil
derogat valori, sed soli fructui: sicut dum in Bap-
tismo deficit mera dispositio ad fructum; non ideo eva-
dit invalidum Sacr.; at si ex alios assignandi modos
omnino deficit dolor, qui per se sufficiens disponat ad
iustificationem sacramentalem; proindeque deficit pars essentialis per-
tinens ad valorem Sacr. Ad objectionem negatur assump-
tum, cuius prima probatio falsa est; quia potest quis habere effica-
cem voluntatem vitandi omnia peccata de futuro sine dolore de

facto iam praeterito, aut de periurio perpetrato, qua-
tenus sibi commodum peperit, v.g. si illum a morte libera-
vit furtum, vel periurium: non inficior, propositum efficax
saepissime iungi cum dolore veri, neque tamen, quod absolute
nequeat ab illo separari, quia potest dari modus cavendi
peccata de futuro, quod non urgeat ad ea retractanda de
praeterito: v.g. si quis proponeret nunquam de cetero peccare,
ad non implendum numerum peccatorum, ad non augendam iram Dei, pe-
nas inferni, et alia id genus. Ad 2am probationem: imprimis
sufficit illa voluntas efficax resiliendi cum Deo omnia
lethalia cognita, quae dicitur contra ea lethalia, quae proinde
aestimatur, non esse minima: deinde voluntas efficax finis ut
summum est voluntas integra maiorum, non tamen executiva;
dolor autem ad iustificationem requiritur non est pure dolor
integrus, sed executioni mandatus. Igitur licet voluntas effi-
cax integra finis foret maiorum executiva, quod mediante
cognoscere deberet naturam, secus si quod nullatenus naturam
iudicaretur: et in nostro casu iudicatur non natura dolor
de furto, ut potest quis existimare non minimum: unde patet
solutio ad 3am probationem. Ad 4am, quae maius negotium fa-
cessit, dico 1° eodem modo urgere omnes Theologos, qui ad-
mittunt Sacr. Bapt. validum, et informe; nam et huius fra-

significat collationem gratiae de se loquitur, et tamen per Baptismum informem talis gratia non confertur. Deinde dico, formam ablutionis significare collationem gratiae remissivae sub annexa conditione, nisi detur impedimentum aliquod ex parte suscipientis: Obiectio 2° ablutionis semper est vera, quando Sacramentum est validum; verum quippe est, gratiam vel esse collatam nunc, vel saltem circa te Sacramentum conferendam statim ac impedimentum removeatur.

Nec opus, ultro a nobis afferri, poenitentiae Sacramentum reviviscere, et remoto impedimento gratiam conferre, cum hoc speciale sit privilegium gratiae Sacramenti Baptismi; reliqua vero Sacramenta, ut confirmationis, et Eucharistiae, licet quando valida, et informia sunt, gratiam non conferunt post remotum impedimentum. Non ob oppono nam quidquid sit de aliis Sacramentis, eadem omnino ratio est de poenitentia, ac de Baptismo; sicut enim per Baptismum directe sunt remittenda peccata ante Baptismum commissa, ita per poenitentiam directe sunt remittenda peccata post Baptismum commissa: ideo vel deinde adimitur obligatio iterum confitendi peccata semel exposita in Sacramento valido, et informi, ut per poenitentiam sacramentalem subsequentem directe remittantur, quod nemo dicit. Vel per Sacramentum semel validum, licet informe directe sunt remittenda, statim ac removeatur impedimentum. Obiicies 3°, inferendo plura absurda, quae ex nostra sententia sequerentur: primo enim fieri posset, ut peccator non satis se disponeret

ad poenitentiae Sacramentum cum fiducia maiore quam per dilectionem perfectam Dei super omnia; posset enim unum lethale per eam dilectionem retractare, et aliud, quod invincibiliter ignorat, praetermittere, nec de illo dolere: esset ergo hic Sacramentum validum, et informe: 2° posset fieri, ut hoc reciperet Sacramentum validum cum actuali affectu ad aliquod peccatum lethale, ut si detestaretur peccatum praecise ob specialem ipsius turpitudinem, quae non se extenderet ad furtum, ad quod habet actualem affectum. 3° sequeretur ex nostra sententia, quod poenitens, qui cum tali Sacramento moreretur, in gehennam iret, eo quod nec gratiam, nec remissionem obtineret, cum tamen ipse fecerit, quod est in se, et facienti, quod est in se Deus non deneget gratiam. Hac ultima reflexione (aut gloriabundus auctor quidam) suavem ita oppressum esse, ut varias solutiones tentavit, quae magis effugia sunt, quam solutiones. Heu nos miseros! Perimus? Absurda illata nulla sunt: primum ex nostra sententia minime sequitur: nam dilectio illa perfecta Dei super omnia esset detestatio peccati ex motivo comprehendente omnia lethalia; cum enim esset dilectio Dei super omnia, esset et detestatio peccati propter Deum, ut obius

praeferendum: erit ergo talis virtualiter, aut aequivalenter
odium detestativum seu affectus praeferentiae erga Deum
ac proinde retractatio peccati commissi omnis; atqui autem, qua
se importat Sacr. validum, et informe, prout a nobis
asseritur, concedit in peccatum cognitum propter speciale motivum
ipso directum, et propter specialem turpitudinem homicidii.
2um absurdum multo minus ex nostra sententia sequitur, quam
requirit utrumque partem Sacr. validi dolorem de omni le-
thali, ut est in nostra, et qui excludat omnem voluntatem
peccandi: Ergo affectus ille actualis est in nostra dic-
tamine, est peccatum, vel non? si secundum implicat in terminis, cum
illum peccaminosum ponitur: si primum: ergo non datur
dolor efficax de omni lethali prout est in nostra: quo-
modo enim fieri potest, ut hoc sub peccato, et de peccato si-
mul caute doleat? Ad 3um absurdum: ultro fingitur
magnum, et Card. Suarium oppressum arcto, cui theologus
quilibet uno verbo resideat. Card. de Lugo concedit
hominem illum damnandum esse, non propter culpam in ipso
Sacr. commissam, cum nulla ibi detur, sed propter aliam per-
petratam, et per Sacr. validum non remissam: utcumque verum
dicit, et haec est amici solutio; inefficacem autem nostrae so-
lutioni contra Lugo in exemplo poenitentis moribundi

qui recepit Sacramentum nullum, sed invincibiliter
existimavit, ut pueri, qui per errorem invincibilem
baptizaretur vino aqua putato; uterque enim da-
mnaretur non in poenam peccati ibi commissi, sed antea
perpetrati, et per Sacr. non remissi: inefficacem, inquam,
his exemplis nostram solutionem contra; tota enim actui vis
consistit in ostendenda diversitate damnationis secun-
dum [illegible] post Sacr. validum de se inutilem ad remitten-
dum peccatum; in exemplis autem a Lugo propositis non da-
tur Sacr. validum. Melius ergo contra solutionem verum
exemplo adulti baptizati, qui invincibiliter ignoraret
necesse esse retractationem lethalis antea commissi, ideo
quae eam praemitteret, et Baptismum sine ea reciperet
statim moreretur; hic enim in gehennam iret quamvis post
Baptismum valide receptum, ut de fide verum est [illegible]
Suarez tom. 3o in 3am partem disp. 28 sect. 1a § unde
dico 1o. Ad illud axioma fallaciter quod est in se, Deus
non denegat gratiam, si intelligatur de gratia sufficiente
dico esse verum, quod homo principiis supernaturalibus [illegible]
totus absolute facit, quod est in se; nego tamen, quod homo
dolens de homicidio ob specialem turpitudinem
in eo repertam, faciat absolute, quod est in se ad obti-

ngdg unifecaong: 1y cy dolere poset p natura ff ectg; y cy poset extgdere dolorg iy ad mort. ur le; cy autg hoc potuiet, nec tm fecerit: ngo ab luere fecit, qd e in se: fecit quidg quigy infuit pre preire Sacr; hinc autg diligng nollui Deum aneiy facere effecty unifecaonis sine retrac tacone ois lethalis omiss. Ut pmiserat dare grag abluere facigti; qd e in se ad illg obtingdg: quid q mirg, si Deus denegat grg in casu nro. p quo illg n pmisit?

Sectio 4a

Deciduntur aliqua dubia circa circumstantiam doloris

Licet coi Theologory sgtu deceat dolor vrtr exnus poenitgtis ad cfesiong deferri, moraliti cy illa cjugi, ut Sacr cstituat: dubitatr autg p mo, an huiusmodi relatio precedere debeat, aut saltg comitari ipsy dolong, dy suscipit? Ut huic difficulti rerdeg, pono, quardg ee Sacrgy partes, quæ dy ponytr, Sacro aplicgtr; qa ex indole sua hgt hgc actualg durationg, saltg in sgtu mo

rali, et huo, te ablutio, in Bapo, et abluo in hoc Sacr; aliqg vo n natura sua indifferentes, ut aplicentr Sacr, qa ad illg n n p se ipsas ordinatg: te aqua Bapi, quæ potest ad potgdy ordinari, et panis, qui post sui existgng indiferng ad prgdy, l Eucharis tiæ